

1978, 29. listopadu – Sdělení VONS č. 59 o odsouzení Zdeňka Kašťáka Okresním soudem v Trutnově pro trestný čin pobuřování k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Dne 9. 11. 1978 se konalo před senátem Okresního soudu v Trutnově hlavní líčení v trestní věci proti signatáři Charty 77 Zdenku Kašťákovi, obžalovanému z trestného činu pobuřování (§ 100/1a tr. z.) – viz sdělení č. 24.¹ Údajný trestný čin měl spočívat v tom, že různým redakcím a institucím zasílal své podněty a stížnosti.² Zdeněk Kašťák své texty nešířil na veřejnosti ani mezi přáteli, objektem pobuřování tedy měli být pracovníci příslušných redakcí a institucí (v komentáři k trestnímu zákonu se výslovně uvádí, že k trestnému činu pobuřování může dojít pouze v prostředí „k pobuřování způsobilém“, což v daném případě rozhodně nepřipadá v úvahu!). Obhájce navrhoval pouze podmíněný trest, mimo jiné s poukazem na to, že Zdeněk Kašťák nebyl bezpečnostními orgány ani jednou varován, že by jeho dopisy a stížnosti mohly být kvalifikovány jako trestný čin. Obžalovaný prohlásil, že se necítí být vinen. Soud jej však vinným shledal a odsoudil jej k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na deset měsíců, v první nápravně výchovné skupině; současně rozhodl o tom, že se Zdeněk Kašťák po odpykání trestu musí podrobit ochranné psychiatrické léčbě.³ Rozsudek dosud nenabyl právní moci; Zdeněk Kašťák je od 18. 8. 1978 ve vazbě ve věznicí ministerstva spravedlnosti v Hradci Králové, pošt. schr. č. 62. Zdeněk Kašťák je ženatý a má tři malé děti, jeho uvězněním (spolu s předchozími administrativními perzekucemi) se jeho rodina ocitla v neobyčejně tíživém sociálním postavení.

Za krátkou dobu své existence upozornil náš Výbor již na několik desítek případů, v nichž bylo – v rozporu s ústavou a přijatými mezinárodními pakty – zneužito ustanovení trestního zákona k postihu občanů, kteří se pokusili vyjádřit své názory a přesvědčení. U Zdeňka Kašťáka (obdobně jako v „případech“ O. Tomka⁴

a J. Veselého⁵), který své názory nešířil veřejně, nýbrž obracel se s nimi výhradně na instituce k tomu určené, je neudržitelnost takového právního postupu o to zjevnější.⁶

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 14, s. 9–10.

POZNÁMKY

- ¹ Dokument č. 24. K případu Zdeňka Kašťáka viz dále sdělení VONS č. 69 a 127, dokumenty č. 69 a 128. Obžalobu pro trestný čin pobuřování podal na Kašťáka okresní prokurátor v Trutnově JUDr. Josef Doležal 18. 10. 1978. OS v Trutnově, soudní spis k případu Zdeňka Kašťáka, spis. zn. 3 T 827/78.
- ² V rozsudku bylo uvedeno: „[...] v době od měsíce ledna 1977 a až do měsíce srpna 1978, ve Vrchlabí, okr. Trutnov, z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, vyhotovoval a zasílal různé písemnosti, hrubě urážlivého a pobuřujícího obsahu, do různých redakcí hromadných sdělovacích prostředků, včetně jiných institucí, s úmyslem hrubým způsobem pomluvit společenské a státní zřízení, politické představitele a politiku Komunistické strany Československa“. Konkrétně se dle vyjádření v rozsudku jednalo o Československou televizi Praha, Československý rozhlas Praha, Krajskou redakci Lidové demokracie v Českých Budějovicích, redakci Rudého práva v Praze a v Ostravě, redakci Pravdy v Plzni, redakci Pochodně a Ústav marxismu-leninismu ÚV KSČ v Praze. Rozsudek Okresního soudu v Trutnově nad Z. Kašťákem viz in: tamtéž; též MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90; LP, Sb. VONS, inv. č. 165, sign. I/1, kart. 30.
- ³ Viz rozsudek nad Z. Kašťákem vynesený 9. 11. 1978 senátem Okresního soudu v Trutnově složeným z předsedy JUDr. Štěpána Petříka a soudců Milady Blažejové a Josefa Jedličky a protokol o hlavním líčení. OS v Trutnově, soudní spis k případu Zdeňka Kašťáka, spis. zn. 3 T 827/78. Rozsudek Okresního soudu v Trutnově viz též in: LP, Sb. VONS, inv. č. 165, sign. I/1, kart. 30.
- ⁴ K případu Oldřicha Tomka viz sdělení VONS č. 18, dokument č. 18.
- ⁵ K případu Jiřího Veselého viz sdělení VONS č. 45, dokument č. 45.
- ⁶ Kašťákův případ byl reflektován i v zahraničí, viz mj. článek „Rozsudek také v Trutnově“ obsahující informaci o odsouzení Z. Kašťáka in: *Americké listy*, 1978, č. 50 (15. 12.), s. 2. Věnovala se mu i Amnesty International, o čemž svědčí dopis člena její dánské sekce (skupiny 68) Gregerse Westh-Mortensena generálnímu prokurátorovi ČSSR Jánů Feješovi z 8. 2. 1979

požadující revizi procesu se Z. Kašťákem, případně jeho amnestování. Dopis a jeho úřední překlad do češtiny je uložen in: MS v Praze, soudní spis k případu Petra Uhla a spol. (spis. zn. 1 T 23/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. Rt 419/90.